

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2022. gada 19. septembrī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Irēna Kucina, tiesneši Gunārs Kusiņš un Anita Rodiņa, kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 149/2022),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt likuma “Par nekustamā īpašuma nodokli” 6. panta 1.² daļu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 105. pantam.

2. No likuma “Par nekustamā īpašuma nodokli” 6. panta 1.² daļas izriet, ka maksāšanas paziņojuma par nekustamā īpašuma nodokli, kas ir administratīvais akts, apstrīdēšana neaptur tā darbību.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;

- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt vienīgi tai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma, tam pievienotajiem dokumentiem un Tiesu informācijas sistēmas izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs apstrīdējis pašvaldības struktūrvienības maksāšanas paziņojumu par nekustamā īpašuma nodokli pašvaldības domē, kura lēmusi atstāt minēto paziņojumu negrozītu. Pēc attiecīgā pašvaldības domes lēmuma pieņemšanas Pieteikuma iesniedzējs samaksājis maksāšanas paziņojumā norādīto nekustamā īpašuma nodokli, kā arī papildus nokavējuma naudu par nodokļa samaksas termiņa kavējumu. Vienlaikus viņš pārsūdzējis šo lēmumu administratīvajā tiesā. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka nokavējuma nauda nav aprēķināma par periodu, kamēr tiek apstrīdēts maksāšanas paziņojums par nekustamā īpašuma nodokli, tādējādi tiek aizskartas viņa tiesības uz īpašumu – naudas līdzekļiem.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja tā ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, vai arī ja tai šādu iespēju nav. Savukārt no Satversmes

tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 2. punkta izriet prasība pamatot, ka ir izmantoti visi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi vai arī tādu nav.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka konstitucionālā sūdzība galvenokārt ir subsidiārs (papildu) personas pamattiesību aizsardzības mehānisms gadījumos, kad ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem nav iespējams novērst pamattiesību aizskārumu (*sk. Satversmes tiesas 2007. gada 26. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2006-38-03 8.1. punktu*). Satversmes tiesas likumā ietvertā subsidiaritātes principa mērķis ir panākt, lai tiesa, izskatot lietu pēc būtības, visupirms izmantotu tās rīcībā esošās tiesību piemērošanas un interpretācijas metodes Satversmei atbilstoša rezultāta sasniegšanai (*sk. Satversmes tiesas 2011. gada 19. oktobra sprieduma lietā Nr. 2010-71-01 14. punktu*). Demokrātiskā tiesiskā valstī tieši vispārējās jurisdikcijas un administratīvās tiesas ir atzīstamas par efektīvāko mehānismu, kas, izvērtējot katru gadījumu individuāli, var konstatēt, vai ir ievērots saprātīgs līdzsvars starp konkrētās personas tiesībām un sabiedrības interesēm (*sk. arī Satversmes tiesas 2019. gada 7. oktobra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2018-19-03 15.2. punktu*).

No pieteikuma, tam pievienotajiem dokumentiem un Tiesu informācijas sistēmas izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs administratīvajā tiesā pārsūdzējis pašvaldības domes lēmumu, ar kuru maksāšanas paziņojums par nekustamā īpašuma nodokli atstāts negrozīts. Administratīvā rajona tiesa spriedumā attiecīgo pieteikumu noraidījusi, par ko Pieteikuma iesniedzējs ir iesniedzis apelācijas sūdzību, kura vēl nav izskatīta pēc būtības. Līdz ar to lietā vēl nav stājies spēkā tiesas nolēmums.

Kolēģija vērš arī uzmanību, ka saskaņā ar likuma “Par nodokļiem un nodevām” 28. panta pirmo daļu nodokļu administrācijas nepareizi piedzīto maksājumu summas atmaksā nodokļu maksātājam 15 dienu laikā no dienas, kad stājies spēkā nodokļu administrācijas lēmums vai tiesas nolēmums par nepareizi piedzītu maksājumu. Atmaksājamās summas palielina par pusi no šā likuma 29. panta otrajā daļā noteiktās nokavējuma naudas, sākot ar dienu, kad budžetā saņemts nepareizi piedzītais maksājums, līdz dienai, kad stājies spēkā nodokļu administrācijas lēmums vai tiesas nolēmums par nepareizi piedzītu maksājumu.

Tādējādi kolēģija secina, ka Pieteikuma iesniedzējs ir uzsācis savu tiesību aizsardzību ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, bet nav tos izsmēlis līdz galam. Pieteikumā nav sniegts arī juridiskais pamatojums tam, ka tiesību aizsardzība ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem nevarētu novērst kaitējumu Pieteikuma iesniedzējam.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 149/2022).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Irēna Kucina